چند روایت از تبدیل خانه‌های قدیمی شیراز به عمارت‌ها و هتل بوتیک‌های جذاب در بافت تاریخی

یک فنجان چای با عطر نرگسی‌های عمارت قجری

گزارش

حمیده امینی‌فرد
گزارش نویس

> از در شیشه‌ای که می‌گذریم، بوی آجرهای مرمت شده با آن فضای خیال‌انگیزی که از خانه‌های قاجاری شیرازی سراغ داریم، چنان از خود بی‌خودمان می‌کند که بوی ترشی‌های خانگی را که با سلیقه زیاد، روی طاقچه‌های روبه‌روی‌مان چیده شده فراموش می‌کنیم

در آن شیرازی که ما می‌شناختیم، شهری که همیشه برای‌مان خواب‌های شاعرانه دیده بود، خبری از زایش پرزرق و برق مال‌های باشکوه و درماندگی در ترافیک‌های بی‌پایان و سردرگمی برای یافتن آدرسی که همیشه یکسرش به «مستقیم» ختم می‌شد، نبود. شیراز حالا یک شیراز دیگر است. شهری که اگر نگاه‌تان را از تابلوهای راهنمایی بردارید، با اسامی جدیدی که دراین سال‌ها، سر از تابلوی میادین و خیابان‌ها درآورده، برای پیدا کردن یک آدرس ۱۰ دقیقه‌ای، باید لااقل یک ساعت دور خودتان بچرخید تا بلکه یک بومی اصیل که حواسش به تغییر نام‌هاست، یادتان بیندازد که این خیابانی که می‌بینید، همان خیابانی است که می‌خواهید! برای همین برای رسیدن به منطقه بافت تاریخی، همان یک خیابان معروف «پیروزی» را نشانه می‌گیریم تا اگر هم حواس‌مان از اصل مسیر پرت شد، خیال‌مان راحت باشد که همین یک خیابان عریض سنگفرش شده با معابر و پیاده‌روهایی که درحال نونوار شدن است، ما را می‌رساند به عمارت‌ها و سراهایی که در این چند روز اسم و رسم‌شان را زیاد شنیده‌ایم... ازهمین خیابان به قلب تاریخی شیراز می‌رسیم. اگر تازه‌وارد باشید هم این خیابان برای دسترسی‌تان به بخش‌های مختلف بافت، انتخاب مناسبی است... ترافیک و ازدحام خودروها را که پشت سر گذاشتید، تازه غصه پیدا کردن یک جای پارک مناسب می‌آید به سراغ‌تان، اما اینجا برخلاف خیلی از شهرها، به‌راحتی با یک دور زدن ساده به پارکینگ‌های عمومی و خصوصی ارزان‌قیمتی دسترسی پیدا می‌کنید که در داخل و اطراف بافت تعبیه شده. اغلب اهالی بومی شیراز هم حالا می‌دانند اگر سروکارشان به بافت افتاد، باید بی‌خیال دور زدن‌های بی‌حاصل برای یافتن یک جای پارک خالی شوند... وارد محدوده بافت که می‌شوید، حتی در آن بخش‌های قدیمی‌تری که از پشت دروازه کازرون می‌گذرد هم رد کوچه پس کوچه‌های باریک بی‌انتها را که بگیرید، به روایت عمارت‌ها و هتل‌بوتیک‌های تاریخی معروفی می‌رسید که در این سال‌ها، جای خودشان را بیشتر از آن مراکز اقامتی لوکس با اتاق‌های مدرن و بی‌روح در دل گردشگران باز کرده‌اند... خیلی‌ها حالا تجربه یک شب اقامت دراتاق‌های سه دری و پنج دری خانه‌های دوران قاجار، زندیه و شاید هم صفویه را به اتاق‌های مدرن با آن مناظر رو به برج‌های سربه فلک کشیده شهری نمی‌دهند. حتی اگر برای پیدا کردن یک جای خواب تاریخی به اجبار هفته‌ها و ماه‌ها در صف طویل مسافرانی باشند که همچنان به دنبال آن چهره دلنواز و صمیمی از شیراز می‌گردند که این روزها در لابه‌لای مراکز خرید مدرن و اماکن تجاری سر به فلک کشیده گم شده است... دو روایت زیر را از زبان مالکانی می‌شنوید که این روزها چهره متفاوت‌تری از بافت تاریخی شیراز را پیش روی اهالی بومی و گردشگران به تصویر کشیده‌اند.

روایت اول: طعم کلم‌پلوی شیرازی در ترنج‌نشین عمارت قاجاری

سرمان را که به سمت یکی از کوچه‌های باریک محدوده بافت برمی‌گردانیم، تابلوی کوچک چوبی که از زیر درخت خشکیده نارنج، بیرون زده، از دور نشان‌مان می‌دهد که مسیر را درست آمده ایم... کمی جلوتر در میانه‌های راه به پله‌های سنگی قدیمی برخورد می‌کنیم که از بالا به در شیشه‌ای بزرگی می‌رسد که اصل داستان از همین جا آغاز می‌شود... از در شیشه‌ای که می‌گذریم، بوی آجرهای مرمت شده با آن فضای خیال‌انگیزی که از خانه‌های قاجاری شیرازی سراغ داریم، چنان از خود بی‌خودمان می‌کند که بوی ترشی‌های خانگی را که با سلیقه زیاد، روی طاقچه‌های روبه‌روی‌مان چیده شده فراموش می‌کنیم. اما این فراموشی خیلی زود با بوی دل‌انگیز شیرازی پلو با آن ادویه‌های جادویی ترکیب شده و جای خودش را روی میز چوبی کنار حوض پر از نارنج با آن عطر نرگسی‌های شیراز باز می‌کند... خانم رحمتی حدود سه سال است که از یک خانه قدیمی رو به فراموشی در یک کوچه متروکه بی‌رهگذر، یک فضای زنده تحریک‌آمیز خلق کرده که اگر کسی برای اولین‌بار پایش به این عمارت قاجاری باز شود، برای همیشه مشتری اول و آخر کلم‌پلوهای شیرازی او باقی می‌ماند. خودش می‌گوید زمانی که قصد رفتن از ایران را داشته، با روایت اعجاب‌انگیز این خانه آشنا شده و بعد هم یک دل که نه! صد دل عاشق فضای اندرونی و بیرونی‌اش می‌شود و بعد هم به تمام برنامه‌های سفرش پشت کرده و با سختی زیاد، هزینه خرید و مرمت خانه را فراهم می‌کند... تصمیمی که به قول خودش هرگز از گرفتنش پشیمان نشده و حالا حتی به آجر به آجر این عمارت رؤیایی که نامش را «مطبخ و شربت‌خانه» گذاشته، خو گرفته است. خانم رحمتی می‌گوید که خرید خانه‌های تاریخی در بافت چندان گران تمام نمی‌شود، اما بیشتر هزینه مالکان صرف مرمت و خرید وسایل عتیقه و قدیمی می‌شود که با جنس فضا همخوانی داشته باشد. مطبخ این عمارت درست در جایی قرار گرفته که حدود ۱۰۰ سال پیش هم درست همین جا بوده... یک فضای تودرتوی رمزآلود که برای رسیدن به آن باید از پله‌های بی‌شمار بگذرید، اما در نهایت به مکان پرعطر و بویی می‌رسید که تصویر آن دوره را درست شبیه فیلم‌ها، پیش رویتان نمایان می‌کند. در این مطبخ، طعم ملس غذاهای اصیل با آن لباس‌های سنتی و لهجه شیرین شیرازی برای‌مان تجربه یک ناهار تاریخی دلچسب را رقم می‌زند که تماماً به‌دست زنان خانه‌دار شیرازی آماده شده است.

روایت دوم: تعبیر خواب شاهزاده قجری در اتاق ملک تاج

از کوچه پس کوچه‌های پشت دروازه کازرون که می‌گذریم، بوی ماهی و میگوی تازه را که بی‌خیال شدیم، بالاخره به خیابان‌های باریک نزدیک حرم می‌رسیم که آدرس کوچه حضرتی از همین مسیر می‌گذرد. اما هرچه چشم می‌اندازیم تا چشم‌مان به جمال هتل بوتیک معروف باز شود، جز چند خانه قدیمی رو به تخریب چیز دیگری عایدمان نمی‌شود. در نهایت اما با یک در چوبی قدیمی کوچک برخورد می‌کنیم که ظاهراً ورودی همین هتل بوتیک گمنام است. ماجرا البته از پشت این در آغاز می‌شود، وقتی از راهروی باریک و تاریک داخل خانه گذشتیم، وارد عمارت بزرگ اعجاب‌انگیزی می‌شویم که اگر به آن بهشت گمشده شیراز بگوییم هم حق مطلب را ادا نکرده‌ایم. اینجا خبری از قرینه‌سازی‌های معروف خانه‌های قدیمی شیراز نیست. هر ضلع این عمارت ۲۵۰ ساله، راوی بخشی از تاریخ هزاران ساله ماست. رد یک ضلعش به قاجار می‌رسد و آن ضلع دیگرش زندیه (که کمتر اثری از باقی مانده) و در نهایت معماری دوره پهلوی اول پیش روی‌مان ظاهر می‌شود و بعد یک حیاط مرکزی با درختان نارنجی که عکس‌شان در حوض وسط عمارت، یک شاهکار خلق کرده است. مالک این خانه هم خانم شکاری است که آن را حدود ۵ سال پیش از یک مالک خصوصی خریده است. خودش می‌گوید که این

> احیای خانه‌های تاریخی و دمیدن روح زندگی در آنها البته کارکردهای دیگری هم دارد. اغلب ساکنان بافت که تا دیروز به‌دنبال کار می‌گشتند، حالا یکی از کارگران و کارمندان اصلی سراها و عمارت‌های مرمت شده‌اند. بخصوص در سال‌هایی که حجم گردشگران داخلی و خارجی زیاد می‌شود. بیشتر گردشگران بوتیک هتل‌ها از روسیه و چین و تهرانند

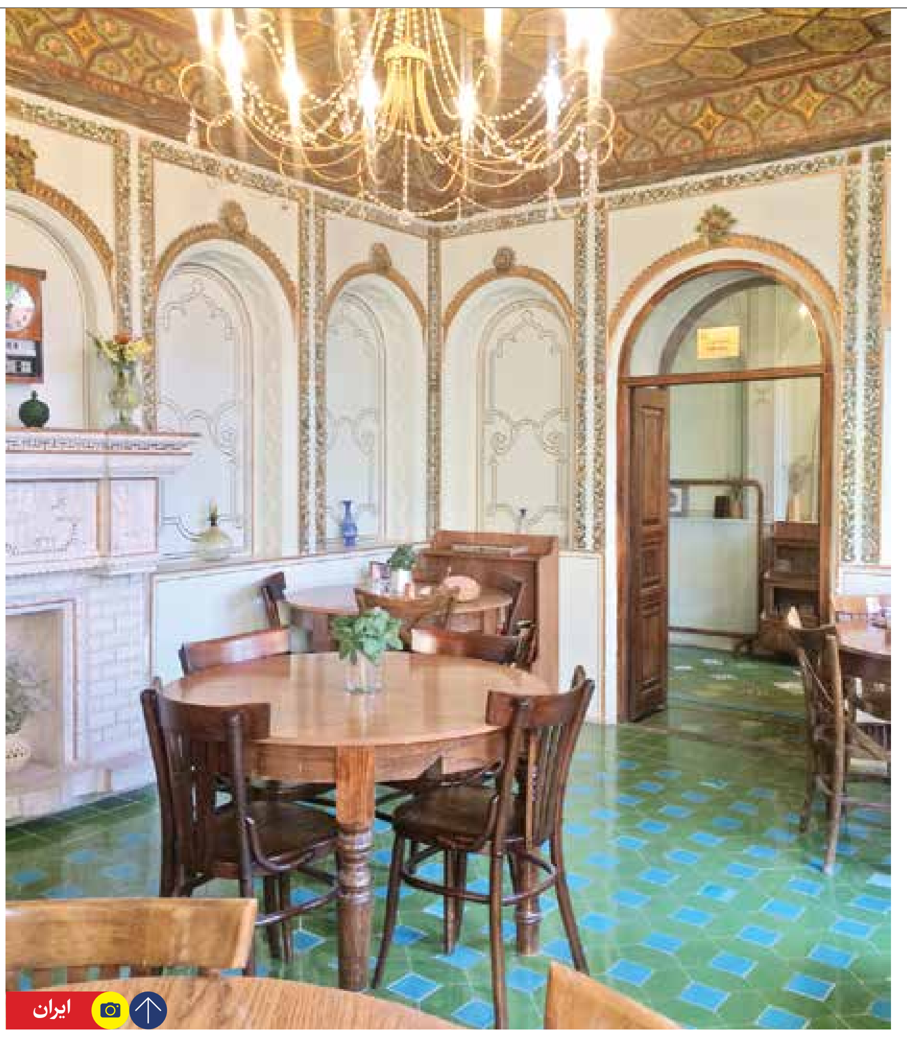

ایران

تصویر را بگذارید در کنار تصاویر اولیه این خانه که مستأجرانش همه معتاد و کارتن خواب بوده‌اند. در بافت البته حکایت ساکنان کمی متفاوت است. یک زمانی افغان‌ها جزو مستأجران ثابت بودند که حالا سکونت‌شان در بافت ممنوع شده، غیر از آنها شما یا با کارتن‌خواب‌ها و معتادان و یا با قشر ضعیف و آسیب‌دیده‌ای مواجه می‌شوید که توان سروسامان دادن به خانه‌هایشان را ندارند. مابقی بافت دست سرمایه‌دارانی است که در صف نوبت خرید و مرمت خانه‌های تاریخی قرار دارند. خانم شکاری می‌گوید: «بیشتر خانه‌ها ثبت میراث شده، برای همین کسی اجازه تخریب ندارد، با این‌همه برخی‌ها زیر خانه‌ها، آب می‌بندند تا زودتر تخریب شوند. اما در سال‌های اخیر صف خریداران هم طویل شده. چون قیمت خانه اینجا ارزان است و شاید به متری ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان برسد. در این محدوده شاید ۱۰ بوتیک هتل و بوم گردی فعال باشد، اما مطمئن هستم تا ۴-۳ سال آینده اینجا به یک منطقه توریستی تبدیل می‌شود.»

احیای خانه‌های تاریخی و دمیدن روح زندگی در آنها البته کارکردهای دیگری هم دارد. اغلب ساکنان بافت که تا دیروز به‌دنبال کار می‌گشتند، حالا یکی از کارگران و کارمندان اصلی سراها و عمارت‌های مرمت شده‌اند، به‌خصوص در سال‌هایی که حجم گردشگران داخلی و خارجی زیاد می‌شود. بیشتر گردشگران بوتیک‌هتل‌ها از روسیه، چین و تهران هستند؛ اما به قول خانم شکاری، اروپایی‌ها هم برای یک شب اقامت در اتاق «فیروز» و «شهدخت» و «دولتشاه» اگر آلوده تبلیغات منفی نشوند، سرو دست می‌شکنند. نرخ‌ها هم باتوجه به خدماتی که دریافت می‌کنید، چندان زیاد نیست، چرا که در هیچ یک از سوئیت‌ها شما یک خواب معمولی نمی‌بینید، خواب‌تان شبیه یک تجربه تاریخی است که با بوی زندگی درهم آمیخته، فضاها اگرچه سنتی و تاریخی است، اما روایت حال خوب ساکنان قدیمی را که می‌شنوید، بوی کهنگی و مردگی سازه‌های قدیمی برای‌تان رنگ تازگی می‌گیرد.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۳۹۹

آسان

			۹	۷		۲	۶	
				۵	۸		۹	
۹	۴		۲					
۳	۹		۷				۵	۶
		۷		۳		۴		
۱	۸				۵		۳	۹
					۶		۲	۸
	۱		۳	۸				
	۵	۸		۲	۷			

متوسط

			۷	۵		۴	۳	
۴		۹	۶					
			۸			۷		۲
							۸	۳
۹	۳						۵	۷
۷	۱							
۸		۳			۱			
					۶	۸		۹
	۹	۵		۸	۷			

سخت

	۹			۸				۷
		۷			۳		۸	۲
		۵			۶			
۴					۲		۱	
	۷	۶				۲	۹	
	۸		۶					۵
			۹			۱		
۹	۴		۳			۸		
۲				۱			۷	

خیلی سخت

		۷		۵				
	۴		۶	۱			۲	
		۳			۷			
۸			۵			۳		
۴	۶						۷	۲
		۵			۱			۴
			۷			۶		
	۱			۸	۶		۹	
				۲		۸		

حل جدول سودوکو شماره ۴۳۹۸

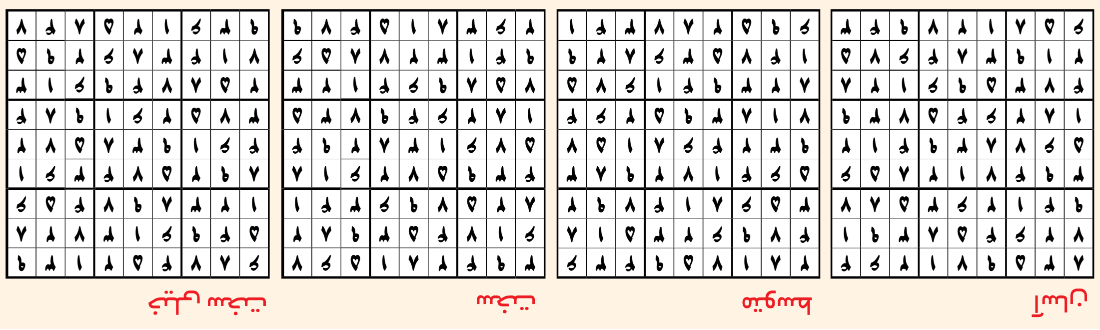

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۳۶۸

جدول عادی

افقی:

۱ - بازیگر فقید سریال «در کنار پروانه‌ها» - ضمیر جمع
۲ - ماه میلادی - جاوید و همیشه - آهن و فولاد مرغوب
۳ - جمع مزیت - پوششی زنانه - میوه مخملی
۴ - مارکی بر گوشی - تراشیدگی - مخفی - پرتگاه کوهستانی
۵ - مقابل «آری» - حس آزمودن مزه چیزی - خوب
۶ - نخستین شاه حکومت ماد - تألیف کننده - ویتامین سبزیجات
۷ - عکسبرداری رایانه‌ای - برگزیدن - آسیب
۸ - گوشه، کنج - منزل بزرگ - این عنصر در متابولیسم آهن بدن مؤثر است
۹ - فرد دیگر - شهسوار امروزی - نام کوچک اولین فضانورد
۱۰ - مساوی - حقه - حالت قانونی پیدا کردن
۱۱ - فرمانروا - حمله - خوشا، آفرین
۱۲ - حشره پشم‌خوار - ذکر خدای قلندر - به اندازه کافی - مارک
۱۳ - پول «چین» - فانتزی - لقب اروپایی
۱۴ - لپ‌تاپ سبک - ماده چای - عضو کابینه دولت
۱۵ - هنوز شاد نشده! - افتخار اخیر «دروایسمن» در سال ۲۰۲۳

عمودی:

۱ - بازیگر فیلم «خورشید آن ماه» (روی پرده سینما) - درک اشیا
۲ - شکاف و منفذ - دیگر - ایالتی در امریکا
۳ - میل خانم باردار - صحنه‌آرایی - آب‌سوار
۴ - بی‌درنگ - جنس بعضی از ظروف - بوی زننده رطوبت - دهان پرنده
۵ - اعضای داخلی بدن - پرده‌دری - فرد
۶ - آخرین بازمانده نازی‌ها - برادر شیرازی - بهنجار
۷ - سنگ زیرین آسیا در کشاکش دهر - سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد - خوش قد و قامت
۸ - نوعی لیمو - مخفف تو را - پایتخت «ژاپن»
۹ - آسیب - ارسال خبر با دستگاه مخصوص - میوه هفت‌سین
۱۰ - زحمتکش کنار تنور - نسب‌شناس - برج داستانی
۱۱ - تلخ - سازی که با لب نواخته می‌شود - تجسم یافته
۱۲ - بالشتک نان‌پزی - محصول صابون - فرومایه - شهر استان فارس
۱۳ - غالب‌ترین مذهب هندوستان - پوشش، جامه - قدر و برازندگی
۱۴ - کشیده شده به‌جایی یا به‌سوی چیزی - شوره‌زار و بیابان - از لوازم آرایش
۱۵ - اندیشه، نظر - وسیله‌ای برقی در آشپزخانه

جدول ویژه

افقی:

۱ - گلزن «لاتزیو» - نام «تروهیو» منجم معاصر
۲ - آواز دهنده - روییده بر انگشتان - روزنامه‌ای ورزشی
۳ - ابزارها - تأیید پست اینترنتی - امر به باز کردن
۴ - گله - فیلم بهرام بهرامیان - باز شده - تل و پشته خاکی
۵ - صحنه تئاتر - تولد بزرگان دینی - خانه‌های کلبه‌مانند
۶ - قالی فرسوده - پاندول - ویتامین سبزیجات
۷ - سلسله‌ای سفاک - شهر تاریخی «ترکیه» - کالا
۸ - تاوان - ایزدی در آیین ایرانیان باستان - عالم الهی
۹ - سخن ناگفتنی - برنج مرغوب - طمأنینه
۱۰ - دریا - درجه دریایی - اندرون
۱۱ - تیر انداختن - از متداول‌ترین فرایندهای آرایشی بانوان - دانش درمان‌بخش
۱۲ - نوعی اشتباه - شهر تاریخی فرانسه - حرف گزینش - اثر ابن سینا
۱۳ - وابسته و مربوط - زبانه آتش - چراغدان
۱۴ - نام دخترانه - پهلو - ستمگر
۱۵ - همان یک است - سریال علیرضا توانا

عمودی:

۱ - اثری تاریخی مربوط به دوره صفوی در اصفهان - صفحه گوشی‌های هوشمند
۲ - گل و گیاهی آرام‌بخش - عقیده و مسلک - حفظ و حمایت
۳ - درجه و مقام - آلودگی صوتی - زاری
۴ - پایبندی به پیمان - ناگوار - برج کج - کچل
۵ - وال - کادوها - تیزی آفتاب
۶ - پول چشم‌بادامی‌ها - شتر بی‌کوهان - محول و سپرده
۷ - ثروت - واحد پول «گامبیا» - اوراق شرکتی
۸ - خطرناک بودن - کلمه تصدیق - افسوس
۹ - کشوری در آفریقا - در زیست‌شناسی سلولی «ارگانل» را گویند - شیپور ماشین
۱۰ - تِی - منجّم و فیزیکدان انگلیسی - مخفف شاد
۱۱ - شگرد - تنگه - تابان
۱۲ - عامل زایش گیاه - محنت - بیمارستان تهران - آراستن
۱۳ - سلک - دنیا - یکی از دو فرزند عاد بود
۱۴ - معاینه کامل - مخفف اکنون - پارازیت
۱۵ - پرستار کودک - مدیرعامل سابق مایکروسافت

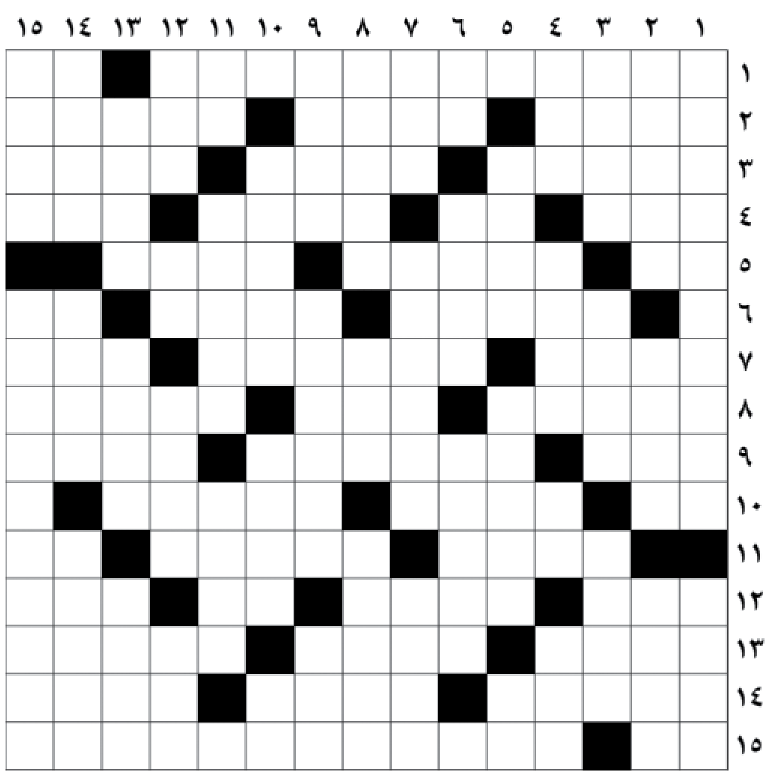

حل جدول عادی شماره ۸۳۶۷

حل جدول ویژه شماره ۸۳۶۷